

«АСТАНА» ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАРЖЫ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ
ШАҒЫН ТАЛАПТАР СОТЫНДА

2025 жылғы 29 шілде

№ AIFC-C/SCC/2025/0013 ic

ДЖУМАХМЕТОВ КУРМАНГАЛИ НУГМАНОВИЧ

Талап қоюшы

қарсы

«ACLB MANAGEMENT COMPANY LIMITED» Жеке компаниясы

Жауапкер

ШЕШІМ

Сот Судьясы:

Сайма Ханиф КС

БҰЙРЫҚ

1. Талап қоюшының талабы Жауапкерге қарсы қанағаттандырылсын.
2. Жауапкер Талап қоюшыға жалпы сомасы 1 200 000 теңгені 2025 жылғы 12 тамыздан кешіктірмей төлеуге міндетті.

ШЕШІМ

Кіріспе

1. 2025 жылғы 2 мамырда тіркелген талап арызға сәйкес, Талап қоюшы Жауапкермен жасалған жазбаша инвестициялық келісім (бұдан әрі – **«Келісім»**) негізінде АХҚО Шағын талаптар сотынан әртүрлі құқықтық қорғау шараларын талап етеді.
2. Талап қоюшы істі ауызша тыңдаусыз, ұсынылған құжаттар негізінде қарауды сұрады.
3. Осы шешім шығарылған күнге дейін Жауапкер талапқа қатысты қарсылық білдірген жоқ және Талап қоюшымен де, сотпен де байланысқа шықпады.
4. Осыған байланысты іс Талап қоюшы ұсынған құжаттар негізінде қаралды.

Құзірет

5. 2024 жылғы 15 шілдеде тараптар Келісім жасасты. Келісімнің 5.2-тармағында мыналар көзделген:
«Тараптар осы Келісімге қатысты іс жүргізу әрекеттерін жүзеге асыру үшін АХҚО Сотының құзыретіне бағынады. Тараптар осы арқылы Келісімге байланысты кез келген талап, шара немесе сот талқылауы бойынша іс жүргізу құжаттары тиісті Тарапқа осы Келісімде көрсетілген мекенжай бойынша жіберілуі мүмкін екенін растайды.»
6. Талап арыздың 3.1-тармағында Талап қоюшы Келісімнің 5.2-тармағына сүйене отырып, АХҚО Сотының дауды қарауға құзыреті бар екенін көрсетеді.
7. Мен АХҚО Сотының юрисдикциясы бар екеніне және істі Шағын талаптар сотында (**«ШТС»**) қарау АХҚО Соты Ережелерінің (**«Сот ережелері»**) 28.2-тармағына сәйкес орынды екеніне көз жеткіздім.

Тараптар

8. Талап қоюшы – Курманғали Джумахметов.
9. Жауапкер – Астана халықаралық қаржы орталығында тіркелген жеке компания.

Келісімнің шарттары

10. 2024 жылғы 5 шілдеде Талап қоюшы мен Жауапкер «Вакала келісімі №3» атты Келісім жасасты. Талап арызда «Вакала» және «№3» терминдерінің мәні түсіндірілмеген, алайда ұсынылған құжаттарға сәйкес «Вакала» исламдық қаржыландырудағы агенттік қатынастар ұғымын білдіреді. «№3» белгіленуінің себебі белгісіз, бірақ істі қарау үшін оның маңызы жоқ.

11. Келісімнің 1-тармағында оның мақсаты былайша көрсетілген:

«Клиент ... Компанияны өзінің агенті ретінде тағайындады ... және Клиенттің қаражатын инвестициялық жобаларға инвестициялауды тапсырды...»

12. Талап арызға сәйкес, Талап қоюшының қаражаты исламдық қаржыландыру қағидаттарына сәйкес келетін инвестициялық жобаларға салынуы тиіс болған.

13. Келісімнің 3.1-тармағы Жауапкерге қаражатты «Инвестициялық қор» арқылы инвестициялау жолымен басқару міндетін жүктейді. Бұл қор 1-тармақта «Жауапкер инвестициялық соманы табыс алу мақсатында әрі қарай инвестициялайтын кез келген қор» ретінде анықталған.

14. Келісімге 1-қосымша үш бөлімнен тұрады. Бірінші бөлімде Жауапкердің Талап қоюшыға жасаған «ұсынысы» қамтылған, онда:

(1) Инвестиция сомасы – 1 200 000 теңге;

(2) Инвестициялау күні – 2024 жылғы 15 шілде, өтеу күні – 2029 жылғы 16 шілде;

(3) Күтілетін пайда – жылдық 19%.

15. Екінші бөлім мәні бойынша Клиенттің ұсынысты «қабылдауы» болып табылады. Онда Клиенттің «Вакала келісімін (Вакала депозитінің шарттары мен талаптарын)» қабылдайтыны көрсетілген, бұл 2024 жылғы 15 шілдедегі Келісім шарттарына сілтеме ретінде қарастырылады.

16. Маған «клиенттің сауалнамасы» деп аталатын үшінші бөлімді қарастырудың қажеті жоқ (дегенмен, толықтық үшін атап өтеміз: бұл клиентке жолданған және, атап айтқанда, клиенттің кіріс көзіне қатысты сұрақтарды қамтитын сауалнама).

Келісімге қол қою және кейінгі оқиғалар

17. Қолда бар мәліметтерге сәйкес, екі тарап құжатқа «Documentolog Business» арқылы электрондық түрде қол қойған.

18. «Төлем туралы түбіртек» деп аталатын тағы бір құжат 2024 жылғы 16 шілдеде Жауапкердің атына ашылған шотқа 1 224 000 теңге аударылғанын растайды.

19. Бұл Талап арыздың 2-тармағындағы Талап қоюшының 2024 жылғы 16 шілдеде Жауапкердің банктік шотына 1 224 000 теңге аударғаны туралы мәлімдемесіне сәйкес келеді.

20. Талап арызға сәйкес, 2024 жылғы желтоқсанда Жауапкер Келісім бойынша Талап қоюшыға дивиденд төлеу міндеттемелерін орындауды тоқтатқан.

21. 2024 жылғы 5 желтоқсанда AFSA «ACLB Management Company Limited компаниясының реттеушілік мәртебесіне қатысты түсіндірме» жариялады. Онда:

«...ACLB Management Company Limited... AFSA лицензиясына ие емес және АХҚО ішінде немесе одан тыс қаржылық қызмет көрсетуге және қаржылық жарнама жүргізуге уәкілетті емес.

...

AFSA ACLB Management Company Limited компаниясымен кез келген шарттық қатынастар жасасудан сақ болуды ұсынады...»

22. 2024 жылғы 24 желтоқсанда Талап қоюшы Келісім шарттарына сәйкес оны «дереу» бұзу туралы хабарлама жіберді.

23. Хабарлама Жауапкердің электрондық поштасына, сондай-ақ «WhatsApp» арқылы мобильді нөміріне жіберілді. Ұсынылған хат алмасудан Жауапкердің Келісімнің бұзылғанын және қаражатты қайтару талап етілгенін түсінгені анық көрінеді.

24. Бүгінгі күнге дейін Жауапкер 1 224 000 теңге соманы қайтармаған.

Талап арыздың нысаны

25. 2025 жылғы 2 мамырда талап АХҚО Сотында тіркелді.

26. Талап арыздың 2.4-тармағына сәйкес, Жауапкер «телефон қоңыраулары мен хаттарға жауап бермейді, кеңсенің нақты мекенжайын өзгерткен және оның орналасқан жері туралы өзекті ақпарат жоқ».

27. Сондай-ақ маған 2025 жылғы 22 мамырда АХҚО Сотының Аппаратына жіберілген электрондық хаттың ағылшын тіліндегі аудармасы ұсынылды, онда былай делінген:

«Мен, Жұмахметов Құрманғали Нұрманұлы, осы арқылы «ACLB Management Company Limited» компаниясымен байланыс орнатуға бірнеше рет әрекет жасағанымды растаймын.

«ACLB Management Company Limited» компаниясы келесі мекенжайда орналаспаған: Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 55/20 үй, 256 кеңсе, пошта индексі 010000.

Хабарламалар келесі электрондық пошта мекенжайларына және WhatsApp нөміріне жіберіліп, сәтті жеткізілді: arman@proportunity.kz, hello@proportunity.kz, investors@proportunity.kz, WhatsApp: +7707 7808293.

Алайда «ACLB Management Company Limited» компаниясы жауап бермеді және бізбен байланысуға жасалған барлық әрекеттерге жауапсыз күйінде қалуда. Сонымен қатар, бұрын компанияның веб-сайтында көрсетілген loan@proportunity.kz электрондық пошта мекенжайы қазіргі уақытта белсенді емес немесе танылмайды.»

28. Талап қоюшы, шамасы, талапты Жауапкерге жеткізу үшін барлық ақылға қонымды шараларды қабылдағандықтан, мен хабарлама тиісті түрде табысталды деп есептеймін.

Талаптың құқықтық негіздері

29. Талап қоюшының талаптарының құқықтық мәні Талап арыздың 2.1–2.3-тармақтарында баяндалған. Қысқаша айтқанда, Талап қоюшы мыналарды мәлімдейді:

- (1) Жауапкердің қаржылық қызмет көрсету үшін AFSA лицензиясы болмағандықтан, Келісім Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын және АХҚО құқықтық нормаларын бұзатын болғандықтан жарамсыз болып табылады;
- (2) келіссөздер барысында Жауапкер (оның өкілдері) инвестиция нысаны тұрғын жылжымайтын мүлік болатынын бірнеше рет мәлімдеген, бұл Талап қоюшының Келісім жасасу туралы шешіміне әсер еткен. Кейіннен Жауапкер жылжымайтын мүлікке нақты инвестиция салынғанын растайтын ешқандай құжат ұсынбаған, бұл Келісім талаптарының және адалдық қағидатының бұзылғанын көрсетуі мүмкін.

30. Осыған байланысты, мен АХҚО Қаржылық қызметтерді реттеу туралы регламентінің 24-бабы қаржылық қызметтер саласында реттелетін қызметті AFSA берген тиісті лицензиясыз жүзеге асыруға тыйым салатынын атап өтемін. Сонымен қатар, «Келісімдердің орындалуы» деп аталатын

28-баптың 28(2)-тармағына сәйкес, тарап АХҚО Сотына осындай келісім бойынша төленген қаражатты қайтаруды және/немесе соның салдарынан шеккен залалды өтеуді талап етуге құқылы.

Құқықтық қорғау шаралары

31. Талап қоюшы келесі талаптарды мәлімдейді (Талап арыздың 3-бөлімін қараңыз):

- (1) Келісімді жарамсыз және/немесе заңсыз деп тану;
- (2) 1 200 000 теңге сомасын қайтару;
- (3) сот шығындарын өтеу (алайда талап арызда нақты қандай шығындар болғаны көрсетілмеген).

Шешім

32. Талап қоюшы ұсынған ақпарат негізінде, мен тиісті кезеңде Жауапкерде қаржылық қызметтер саласында реттелетін қызметті жүзеге асыру үшін қажетті AFSA лицензиясы болмаған деген қорытындыға келемін; тиісінше, Талап қоюшы Келісім бойынша Жауапкерге төленген қаражатты қайтаруды талап етуге құқылы деп танымын.

33. АХҚО Соты Ережелерінің 26.9-тармағында мыналар көзделген:

«ШТС ұсақ талаптар бойынша тараптардың біріне екінші тараптың шығындары, алымдары мен өзге де шығыстарын, оның ішінде апелляцияға байланысты шығындарды өтеуді міндеттей алмайды, келесі жағдайларды қоспағанда:

- (1) ШТС орынды деп тапқан сот шығындарының бір бөлігі; және
- (2) ШТС қысқартылған тәртіппен бағалай алатын және негізсіз әрекет еткен тарап төлеуге тиіс қосымша шығындар.»

34. Жауапкер талап қоюға дейінгі хатқа да, талап арызға да жауап бермегендіктен, мен Жауапкерді осы іс жүргізуге байланысты Талап қоюшы төлеген сот шығындарын өтеуге міндеттеуді орынды деп санаймын. Алайда талап арызда Талап қоюшы сот алымының мөлшерін көрсетпеген және төлемді растайтын құжат ұсынбаған. Егер Талап қоюшы бұл талапты жалғастырғысы келсе, ол осы шешім қабылданған күннен бастап [3] күн ішінде сотқа және Жауапкерге төлемнің дәлелдерін ұсынуы тиіс.

35. Осылайша, Жауапкер келесі сомаларды төлеуге міндетті:

- a) 1 200 000 теңге; және
- b) егер Талап қоюшы 2025 жылғы 12 тамыздан кешіктірмей, жоғарыдағы 35-тармаққа сәйкес тиісті дәлелдерді ұсынса, сот алымы.

АХҚО Шағын талаптар соты қабылдады,

Сайма Ханиф КС,
Судья, АХҚО Шағын талаптар соты

Өкілдік:

Талап қоюшы өз мүддесін өзі қорғады.

Жауапкер аталған іс бойынша қатыспады.